Nota Vrijwilligersbeleid

SAMEN OP WEG

Gemeente Beek | 2021-2025

beek
uw gemeente.

Inhoud

Voorwoord 1
Samenvatting 2
Inleiding 3
1. Visie op vrijwilligerswerk 4
2. Achtergrond en ontwikkelingen 5
Nationaal 5
Provinciaal 5
Lokaal 6
3. Werkwijze vrijwilligersbeleid 7
Gemeente als (gespreks-)partner 7
Gemeente als stimulator en initiator 7
Gemeente als facilitator en ondersteuner 7
Subsidies 8
4. Tools en kansrijke initiatieven 9
Samenwerkingsverbanden 9
Vrijwilligers(organisatie) ondersteuning 10
Vrijwilligerswerkbevordering 12
Waardering vrijwilligers 13
5. Communicatie 15
6. Financiën 16
Bronnenlijst 17
Bijlage 1. Betrokken partners 18
Bijlage 2. Cijfers en feiten 20
Bijlage 3. Resultaten enquête vrijwilligersorganisaties 21
Bijlage 4. Enquête Verenigingen 24
Bijlage 5. Vragenlijst individuele vrijwilligers 29
Bijlage 6. Samenvatting stellingen Commissie Inwonerszaken 33

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsnota “Vrijwilligers: Samen op weg” (2021-2025). In deze bijzondere tijd wordt ontzettend veel flexibiliteit van vrijwilligers gevraagd. Er moet constant ingespeeld worden op de wijzigende wet- en regelgeving omtrent Corona. Om dit alles in goede banen te leiden zijn veel vrijwilligers constant in touw. Daarom wil ik iedereen die in Beek vrijwilligerswerk doet een groot compliment geven: ‘Jullie zijn goud waard! Meer als ooit te voren zijn jullie nodig om de verenigingen en stichtingen in Beek draaiende te houden en leveren jullie een geweldige bijdrage aan het reduceren van de druk op de zorg.

Een ontwikkeling die al enige tijd is ingezet is dat vrijwilligerswerk steeds meer maatwerk wordt. “Wat is de expertise en interesse van een vrijwilliger en in welke functie kunnen we de vrijwilligers in hun kracht zetten”. Het is daarom ook geweldig om te zien dat 200 individuele vrijwilligers zich de moeite hebben genomen om middels een enquête mee te denken over hoe het vrijwilligerswerk in Beek in 2021 en verder vorm zou moeten krijgen. Wij zullen de individuele vrijwilligers dan ook meer gaan betrekken bij de beleidsontwikkeling en -uitvoering. Door regelmatig de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties te bevragen kunnen we zorgen dat we in blijven spelen op wensen en behoeften. Niet alleen van bestaande vrijwilligers, maar ook van mensen die geïnteresseerd zijn om vrijwilligerswerk te doen. Ook willen wij ons speciaal richten op de jeugd als hele belangrijke doelgroep.

Om de continuïteit van vrijwilligersorganisaties te waarborgen is samenwerking belangrijker dan ooit tevoren. Daarom is met het Beeks Lokaal Akkoord ook ingezet op het samen delen van kennis en expertise. Met de zorginstellingen en Knooppunt Informele zorg gaan we onderzoeken hoe vrijwilligers flexibeler ingezet kunnen worden, zodat er een betere “match” tussen vraag en aanbod ontstaat. Dus laten we de handen in elkaar slaan en elkaar helpen en samen op weg te gaan naar een gezonde toekomst voor alle vrijwilligersorganisaties in Beek.

Deze beleidsnota geeft kaders en een overzicht van activiteiten waarmee we, samen met de vrijwilligers en organisaties, vorm gaan geven aan de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Beek in de komende jaren.

In de samenvatting op de volgende pagina leest u bondig hoe wij de komende jaren te werk gaan.

Ik wens u veel leesplezier.

Thijs van Es
wethouder Sociaal Domein, Arbeidsmarktbeleid en Welzijn

Samenvatting

In de gemeente Beek bestaat dé vrijwilliger niet. Vrijwilligers zijn actief binnen verschillende typen verenigingen, stichtingen en organisaties. Er zijn vaste vrijwilligers die structureel vrijwilligerswerk verrichten. Voorbeelden zijn leden van het dagelijks bestuur van een vereniging of de zorgvrijwilliger. Daarnaast zijn er ook incidentele vrijwilligers die met name actief zijn bij speciale activiteiten of tijdens een specifieke periode in het jaar. Hierbij kunt u denken aan vrijwilligers die zich inzetten tijdens een evenement of tijdens collectemomenten. Al deze vrijwilligers vervullen een belangrijke rol binnen de Beekse gemeenschap. Doordat de maatschappij constant in ontwikkeling is, veranderen behoeften aan ondersteuning van vrijwilligers en de functies die ze vervullen.

De nota is opgesteld om kaders te stellen over de ondersteuning van vrijwilligerswerk in Beek voor de komende jaren. Op deze manier wil de gemeente Beek adequaat inspelen op de voortgaande ontwikkelingen omtrent vrijwilligerswerk in Beek. Gezien de nationale, provinciale en lokale ontwikkelingen gaat vrijwilligerswerk een steeds belangrijkere rol spelen. In de zorg zorgt de doorgaande vergrijzing voor een hogere vraag naar vrijwilligers en in het verenigingsleven zijn vrijwilligers cruciaal om verenigingen draaiende te houden en toekomstbestendig te laten zijn. Ook wordt het voor toekomstbestendigheid van vrijwilligersorganisaties steeds belangrijker dat er meer jongeren worden aangetrokken en vooral behouden blijven voor het vrijwilligerswerk.

De werkwijze van de gemeente richting vrijwilligersorganisaties bestaat uit drie rollen.

1. De gemeente als gesprekspartner: In gesprek gaan, leren wat er speelt binnen de vrijwilligersorganisaties en meedenken over oplossingen.
2. De gemeente als stimulator en initiator: Het helpen met de toekomstgerichtheid van de vrijwilligersorganisaties. Bijvoorbeeld door samenwerking te initiëren.
3. De gemeente als facilitator en ondersteuner: Het helpen, waar mogelijk, wanneer er vragen en/of problemen zijn binnen vrijwilligersorganisaties.

In de nieuwe nota vrijwilligersbeleid staan tools en kansrijke initiatieven beschreven die we in de komende jaren willen voortzetten of willen opzetten om zodoende het vrijwilligersbeleid in Beek toekomstbestendig te maken.

De eerste pijler van deze nota is het creëren of versterken van samenwerkingsverbanden. Met de ondertekening van het Beeks Lokaal Akkoord is onder andere ingezet op het streven naar vitale sport-, cultuur- en zorgaanbieders door middel van een integrale samenwerking en uitwisseling van kennis en ervaring. Deze samenwerkingsverbanden dragen bij aan de sociale cohesie tussen vrijwilligersorganisaties wat idealiter leidt tot uitwisseling van kennis en optimale inzet van vrijwilligers tussen organisaties.

Daarnaast is het belangrijk dat de Beekse vrijwilligersorganisaties een zo goed mogelijke basis hebben van waaruit ze vrijwilligerswerk doen. De gemeente faciliteert dit door onder andere het aanbieden van ondersteuning vanuit de verenigingsconsulent, scholingsmogelijkheden en het creëren van een omgeving voor leden en vrijwilligers waarin ze mentaal en fysiek veilig kunnen acteren.

De komende jaren zal het echter steeds lastiger worden om vrijwilligers te vinden voor organisaties. Daarom zet de gemeente Beek in op het stimuleren van vrijwilligerswerk onder de jeugd, maar ook door de bekende acties zoals NL Doet blijven uitvoeren.

Als laatste punt is het waarderen van vrijwilligers beschreven. Hoewel heel veel mensen het vrijwilligerswerk met veel plezier doen is besteed de gemeente regelmatig aandacht aan het feit hoe onmisbaar deze doelgroep is. Ook wordt ingezet op het onderzoeken hoe we jonge vrijwilligers beter kunnen waarderen.

Inleiding

Begin 2013 werd de nota ‘Vrijwilligerswerk: onmisbaar!” vastgesteld, waarmee een goede basis gegeven werd van waaruit gehandeld kon worden. Er werd gesproken over een sterk verenigingsleven met meer dan 2000 actieve vrijwilligers. Anno 2020 is deze situatie en gedachtegang nog altijd actueel en blijkt dat we zelfs zo’n 3.000 vrijwilligers rijk zijn in Beek. De gemeente Beek vindt vrijwilligers zo belangrijk dat we ze hebben opgenomen in het coalitieakkoord “SAMEN DOEN: VEUR BAEK! 2018 – 2022” [1]. De kernbegrippen ‘samen’ en ‘veur Baek’ zijn erg belangrijk als het gaat om het hoofd te bieden aan allerlei maatschappelijke opgaven.

Er is bij het opstellen van deze nota gekeken naar het bestaande beleid en gebleken is dat dit in de basis hetzelfde kan blijven, maar wel actualisatie behoeft. Nieuw is dat we gaan werken op basis van drie pijlers te weten: De gemeente als gesprekspartner, de gemeente als stimulator en initiator en de gemeente als facilitator en ondersteuner

Binnen de gemeente zijn er een vijftal terreinen waarop vrijwilligers actief zijn, namelijk: sport, cultuur, maatschappelijk, zorg en individueel. Vrijwilligerswerk komt aan de orde als het gaat om bijvoorbeeld werkgelegenheid/re-integratie, wijkgericht werken, hoeskamers, (mantel)zorg, welzijn/gezondheid, sociale cohesie/meedoen, vrijetijdsbesteding (sport, kunst en cultuur) en rondom sportaccommodaties/speelvoorzieningen. De gemeente Beek heeft zich als doel gesteld om de vrijwilligers en het verenigingsleven actief te ondersteunen door middel van de inzet van de verenigingsconsulent. Ook wil de gemeente vrijwilligersorganisaties, waar mogelijk, faciliteren in het vervullen van maatschappelijke taken en/of het ontplooien van nieuwe initiatieven.

In het verlengde van bovenstaande is de behoefte ontstaan voor nieuw beleid dat zich binnen de integraliteit van de beleidsterreinen van de afdeling Samenleving afspeelt. Deze nota is gericht op zowel vrijwilligersorganisaties als individuele vrijwilligers. De maatschappij is constant in ontwikkeling en het is en blijft niet vanzelfsprekend dat vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers hun waardevolle bijdrage voor de maatschappij kunnen en zullen blijven leveren, laat staan uitbreiden. Vrijwilligersorganisaties moeten hard werken om als organisatie bestaansrecht te behouden en vrijwilligerswerk is hiervoor cruciaal, maar de wensen en behoeften van vrijwilligers alsmede de beweegredenen van potentiële vrijwilligers om als vrijwilliger aan de slag te gaan (en blijven) veranderen ook mee met de tijd.

Om een passend vrijwilligersbeleid te waarborgen zal een aantal accentverschuivingen plaatsvinden, waardoor een beleid ontstaat waarin de gemeente haar vrijwilligers zo goed mogelijk ondersteunt. De regio Zuid-Limburg achterloopt op de andere delen van Limburg en Nederland als het gaat om het participeren in vrijwilligerswerk.[2] Voor de gemeente Beek is het de uitdaging om haar beleid hierop aan te passen ten behoeve van de toekomstbestendigheid van vrijwilligersorganisaties en individuele vrijwilligers.

In het eerste hoofdstuk wordt de visie van de gemeente Beek op vrijwilligerswerk beschreven.

[1]Gemeente Beek. Samen Doen, Veur Baek Coalitieakkoord BBB-NDB en CDA 2018-2022. Beschikbaar op: https://www.gemeentebeek.nl/_flysystem/media/coallitieakkoord_bbb-ndb_en_cda_2018-2022-1.pdf

[2]Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Vrijwilligerswerk 2016. Beschikbaar op: https://www.rivm.nl/media/smap/vrijwilligerswerk.html

1. Visie op vrijwilligerswerk

Dit hoofdstuk beschrijft de visie op vrijwilligerswerk van de gemeente Beek en er wordt kort de term ‘mantelzorg’ aangehaald.

Vrijwilligersorganisaties spelen een grote rol in de gemeente Beek als het gaat om leefbaarheid, gezondheid / welzijn, integratie en participatie.
De vrijwilligers maken de vrijwilligersorganisatie. De kwaliteit (en continuïteit) van de vrijwilligers maakt dat een organisatie toekomstbestendig is en een brede maatschappelijke functie kan vervullen. Naast vrijwilligers die actief zijn binnen verenigingen zijn er ook veel individuele vrijwilligers actief binnen zorgcentra, scholen en stichtingen.

In het sport- en beweegbeleid van de gemeente worden vrijwilligers als essentieel bestempeld om de vitaliteit van sportverenigingen te kunnen waarborgen. Procentueel gezien zijn landelijk ook de meeste vrijwilligers actief binnen sportverenigingen. Naast het sport- en beweegbeleid is het vrijwilligersbeleid ook nauw verbonden met andere beleidsterreinen van de gemeente Beek, waaronder jeugdbeleid, informele zorg, onderwijs en cultuur.

Op diverse wijzen faciliteert, ondersteunt en adviseert de gemeente Beek de vrijwilligersorganisaties, maar ook de individuele vrijwilligers. Hierin wil de gemeente een cultuur en omgeving creëren waarin ‘een level lang leren’ voor bestuurders en vrijwilligers centraal staat.
De gemeente Beek richt zich op de toekomstbestendigheid van vrijwilligersorganisaties. Er wordt ingespeeld op het werven en behouden van vrijwilligers door het aanbieden van bijscholingsmogelijkheden om ‘een leven lang leren’ mogelijk te maken. Ook zal er een de komende jaren gekeken worden naar de jeugdige vrijwilliger, want zij zijn van essentieel belang voor de toekomst. Daarnaast zal worden ingezet op het vormen van duurzame samenwerkingen tussen vrijwilligersorganisaties, dat aansluit bij het reeds ondertekende Beeks Lokaal Akkoord.

Om deze visie in te vullen zal de gemeente fungeren binnen drie rollen: als (gespreks)partner, stimulator/initiator en facilitator/ondersteuner.

Mantelzorg
In het veld van vrijwilligerswerk wordt de term ‘Mantelzorg’ vaak samen met vrijwilligerswerk. Toch is het belangrijk onderscheid te maken en apart advies te geven. Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau is mantelzorg ‘alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit diens directe sociale omgeving’ [3]. Vrijwilligers daarentegen kiezen ervoor om te zorgen en bij de start is er (nog) geen emotionele band. Vrijwilligers verlenen zorg in een afgebakend tijdsframe en kunnen deze te verlenen zorg op eigen initiatief beëindigen. Omdat mantelzorg niet onder vrijwilligerswerk valt, zal er apart advies over gegeven worden waarvoor we refereren naar het mantelzorgbeleid.

Belangrijk bij de totstandkoming van deze beleidsnotitie zijn de achtergrond en ontwikkeling van vrijwilligerswerk. Deze onderwerpen worden in het volgende hoofdstuk besproken.

[3]Sociaal Cultureel Planbureau. Mantelzorgers in het vizier.
https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2019/11/08/mantelzorgers-in-het-vizier

2. Achtergrond en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk beschrijft ontwikkelingen op nationaal, provinciaal en lokaal niveau die van invloed zijn op de ontwikkeling en de totstandkoming van de visie van deze beleidsnota.

Nationaal

Nationaal zal de voortgaande individualisering de positie van traditionele organisaties die zijn gebaseerd op langdurige groepsloyaliteit, verder verzwakken. Met name de jongere leden of vrijwilligers van een organisatie willen doorgaans geen structurele functies bekleden, maar vaak wel klussen uitvoeren.[4] Naast het aspect individualisering, vergrijst de Nederlandse bevolking al een aantal jaren. Dit geldt ook voor de gemeente Beek, waar het aantal 65-plussers in 2020 op 25% ligt. De verwachting is dat dit verder zal toenemen tot bijna 35% in 2040.[5] Deze vergrijzing zal leiden tot een hogere behoefte aan vrijwilligerswerk in de zorg. Daarnaast zullen er in verhouding minder 35-45 jarigen zijn, en dit is de actiefste groep die vrijwilligerswerk uitvoert. Om deze “afname” te compenseren zal een beroep moeten worden gedaan op de jongere leeftijdscategorie. Uitdaging voor de gemeente is om deze groep te stimuleren en naderhand te behouden.

Het landelijke percentage van inwoners dat zich inzet als vrijwilliger is in de afgelopen jaren licht afgenomen. Echter, de maatschappij is in constante ontwikkeling. Het is en blijft niet vanzelfsprekend dat vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers hun waardevolle bijdrage voor de maatschappij kunnen en zullen behouden, laat staan uitbreiden. Door middel van frequente communicatie en feedback tussen vrijwilligersorganisaties kunnen actuele behoeften worden vastgesteld om vervolgens actie te ondernemen om in deze behoeften te voorzien.

Maatschappelijke Diensttijd (MDT)[6]
MDT is de ontdekkingsreis voor jongeren naar de beste versie van henzelf. Een kans voor jongeren om hun talenten te ontdekken, van betekenis te zijn, nieuwe mensen te ontmoeten en keuzes te maken voor de toekomst. Hun persoonlijke ontwikkeling en vrijwillige inzet voor anderen maakt onze samenleving sterker. Binnen deze ambitie zijn drie kernbegrippen van belang, namelijk maatschappelijke impact, talentontwikkeling en elkaar ontmoeten. Maatschappelijke impact wordt bereikt door iets te doen voor een ander en/of voor de samenleving en door zelf een stap verder te komen. Met talentontwikkeling ontwikkelen jongeren vaardigheden en vergroten zij hun zelfvertrouwen. MDT biedt ook de mogelijkheid om mensen met verschillende achtergronden en leeftijden dichter bij elkaar te brengen, oftewel het stimuleren van sociale cohesie. Het is meedoen, door anderen te laten meedoen.

Er wordt in 2021 onderzocht of we binnen de gemeente Beek of regionaal een MDT-project op kunnen zetten.

Provinciaal

Op initiatief van de Provincie Limburg is het platform wij-zijn-vrijwilligers.nl opgericht als samenwerkingsverband van gemeenten en vrijwilligerscentrales. Via een technische integratie krijgen de vacatures van partners extra zichtbaarheid door getoond te worden op deze website. Partners maken zo meer matches, organisaties krijgen meer vrijwilligers, en meer Limburgers worden geholpen. Dit platform wordt op het moment van schrijven van dit beleidsstuk uitgerold. Dit platform wordt op het moment van schrijven van dit beleidsstuk uitgerold. Vanuit Partners In Welzijn en het Knooppunt Informele Zorg wordt de huidige Vrijwilligerscentrale-WM in 2021, die een zelfde rol heeft als de website van de provincie, vernieuwd.

[4]Centraal Bureau voor Statistiek. Vrijwilligerswerk: activiteiten, duur en motieven. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/documenten+algemeen/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=1159133
[5]CBS Statline. 65-plussers per gemeente. Beschikbaar op: https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/bevolking/regionaal-internationaal/leeftijdsopbouw#node-65-plussers-gemeente
[6]Rijksoverheid. Maatschappelijke diensttijd. Beschikbaar op: https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/jeugd/programmas/programma-detail/actieprogramma-maatschappelijke-diensttijd/

De gemeente Beek treedt in overleg met de provincie om te onderzoeken of het platform een aanvulling is voor de Beekse vrijwilligersorganisaties op de reeds bestaande infrastructuur van Partners In Welzijn (Vrijwilligerscentrale Westelijke Mijnstreek)

Lokaal

Volgens het Centraal Bureau voor Statistiek telt de gemeente Beek per 01-01-2021 15.875 inwoners waarvan het grootste deel in de categorie 25 tot 65 jaar valt.[7] Naar schatting zijn 3.000 van deze inwoners actief als vrijwilligers. Deze schatting is gemaakt naar aanleiding van de vrijwilligersactie eind 2020 en het vermeldde aantal vrijwilligers op het aanvraagformulier van de waarderingssubsidie. Onder deze vrijwilligers vallen onder andere de structurele vrijwilligers, die minimaal één keer per maand actief zijn als vrijwilliger. Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties toont aan dat deze groep ongeveer een kwart (24%) is van alle actieve vrijwilligers. Enkele voorbeelden zijn bestuurlijke functies bij een vereniging, het zijn van een 'buddy' of het geven van training of muziekles. Het grootste deel van de vrijwilligers zijn incidentele vrijwilligers, deze zijn minder dan één keer per maand actief. Deze vrijwilligers zijn met name actief tijdens evenementen zoals NL Doet of tijdens de collectewerken voor de Hartstichting of KWF. Ook is uit recent onderzoek (bijlage 3) onder vrijwilligersorganisaties in Beek gebleken dat slechts een klein deel van de vrijwilligers jonger dan 20 jaar is (<5%).

Beeks Lokaal Akkoord[8]

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in 2018 gewerkt aan de ontwikkeling van een Nationaal Sportakkoord en een Nationaal Preventieakkoord. Eerstgenoemde akkoord zet in op de inclusie en diversiteit in de sport. Dit gaat verder dan de sporters zelf, en zet ook in op de organisatie van sport, waar vrijwilligers een belangrijk onderdeel van uitmaken. Mede daarom is één van de doelstellingen van het sportakkoord een groei (in diversiteit) van het aantal vrijwilligers in sport te stimuleren. Ook in het Nationaal Preventieakkoord wordt benadrukt dat de rol van vrijwilligers essentieel is, en wordt nadrukkelijk ingezet op het trainen van vrijwilligers en het versterken van de vrijwilligersorganisaties.

Samenwerking tussen vrijwilligerssectoren en –organisaties heeft landelijk veel aandacht en draagt bij aan de toekomstbestendigheid van vrijwilligersorganisaties. Zo wordt er vanuit de sport, scouting en kunst/cultuur sector veel overleg gevoerd. Aanleiding is dat de lokale praktijk laat zien dat de situatie en context van verschillende vrijwilligersorganisaties erg overeen komt.

Het diverse verenigingsaanbod binnen een gemeente of regio draagt bij aan de identiteits- en gezondheidsontwikkeling van individuen. Tevens draagt samenwerking bij aan het creëren van sociale cohesie tussen verenigingen en in buurtgemeenschappen. Deze samenwerking tussen vrijwilligerssectoren- en organisaties sluit aan bij het reeds ondertekende Beeks Lokaal Akkoord. Een van de deelakkoorden van het Beeks Lokaal Akkoord omvat het streven naar vitale sport-, cultuur en zorgaanbieders door middel van een integrale samenwerking en uitwisseling van kennis en ervaring. Deze visie is vormgegeven in een Open Club Beek, dat fungeert als een paraplu voor aangesloten verenigingen, (maatschappelijke) zorgaanbieders en andere partijen. Hiermee is het Beeks Lokaal Akkoord en de bijkomende ontwikkelingen een belangrijke pijler van het huidige beleidsstuk.

In het derde hoofdstuk leest u de werkwijze die de gemeente toepast om de Beekse vrijwilligers en organisaties zo goed mogelijk te ondersteunen.

[7]Gemeente Beek. Beeks Lokaal Akkoord. Beschikbaar op: https://njoybeek.nl/wp-content/uploads/2020/04/Beeks-Lokaal-Akkoord-inclusief-handtekeningen.pdf

[8]Platform Vrijwillige Inzet. Cijfers en feiten over vrijwillige inzet 2019. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/themas/wetenschap/cijfers/default.aspx#:~:text=In%20de%20leeftijdscategorie%2065%2D75,2019%20(44%2C8%25)

3. Werkwijze vrijwilligersbeleid

Dit hoofdstuk beschrijft hoe in Beek uitvoering wordt gegeven aan deze beleidsnota. Er is gekozen om te werken vanuit drie rollen: gemeente als (gespreks)partner, stimulator/initiator en facilitator/ondersteuner.

Gemeente als (gespreks-)partner

De gemeente Beek staat via diverse manieren in contact met de vrijwilligersorganisaties. Dit gebeurt onder andere via (digitale) bijeenkomsten en overleggen. De gemeente wil een toegankelijke gesprekspartner van de organisatie of vrijwilliger zijn. Namens de gemeente Beek is de verenigingsconsulent daarom aangewezen als aanspreekpunt en gesprekspartner voor vrijwilligersorganisaties en (individuele) vrijwilligers. Het zijn van een gesprekspartner is met name van belang, omdat de gemeente op deze manier weet wat er speelt bij deze doelgroepen en waar mogelijkheden voor verbetering en ondersteuning liggen. Door een open houding aan te nemen en gelijkwaardigheid te creëren wordt een mogelijke drempel voor communicatie verlaagd. Daarnaast fungeert de verenigingsconsulent als verbinder/makelaar voor een organisatie. Op deze manier kan de gemeente vrijwilligersorganisaties in contact brengen met andere partijen om samen actie te kunnen ondernemen. Samen kan er meer worden bereikt dan wanneer afzonderlijk gehandeld wordt.

Gemeente als stimulator en initiator

In deze rol helpt de gemeente de Beekse vrijwilligersorganisaties en de vrijwilligers met hun (mee)veranderkracht en toekomstgerichtheid. Deze rol borduurt verder voort op de rol van de gemeente als gesprekspartner. Door actieve samenwerking en uitwisseling in de regio te stimuleren. Vanuit het Beeks Lokaal Akkoord is naar voren gekomen dat samenwerking en uitwisseling van kennis en ervaring belangrijke pijlers zijn voor duurzaamheid van vrijwilligersorganisaties. De gemeente wil middels de verenigingsconsulent een verbindende en stimulerende rol hebben om verenigingen en organisaties aan te zetten tot het vormen van samenwerkingsstructuren. De gemeente wil hiermee tevens inspelen op het groeiend aantal senioren binnen de gemeente en de bijbehorende grotere vraag naar vrijwilligers binnen zorgcentra. Om de groeiende vraag te kunnen opvangen is een intensivering van de samenwerking tussen Beekse (vrijwilligers)organisaties nodig, zoals reeds benoemd in het Beeks Lokaal Akkoord. De ambitie is om onder andere als verbinder een intensivering van samenwerkingsverbanden tussen zorgcentra te creëren, en de mogelijkheden te onderzoeken om gebruik te maken van maatschappelijke diensttijd en inzet van leden van aangesloten vereniging bij Beek Samen als vrijwilliger.

Daarnaast biedt de gemeente Beek gesubsidieerde scholings- en cursusmogelijkheden om een ‘Leven lang leren’ te stimuleren. De trainingen worden verzorgd door de Partners In Welzijn, het Huis voor de Sport en het Huis voor de Kunsten.

De verenigingsconsulent zal verder Beekse vrijwilligers(organisaties) op de hoogte brengen van landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen, om hen te stimuleren en te inspireren beschikbare middelen en mogelijkheden aan te grijpen om nieuwe initiatieven te ontplooien.

Gemeente als facilitator en ondersteuner

Naast de rol van gesprekspartner, stimulator en initiator zal de gemeente Beek als facilitator en ondersteuner fungeren. De gemeente Beek heeft diverse mogelijkheden om de vrijwilligersorganisaties te helpen bij het optimaal uitvoeren (en mogelijk uitbreiden) van hun activiteiten. Bijvoorbeeld door inhoudelijke advisering, maar ook door het (deels) financieren van initiatieven onder andere via het subsidiebeleid.

Daarnaast zal de verenigingsconsulent vrijwilligersorganisaties ondersteunen wanneer zij vragen of problemen hebben op gebied van onder andere vrijwilligers werven, sponsoring, financiën en advies bij evenementenorganisatie. Wanneer blijkt dat er vanuit meerdere organisaties behoefte is aan ondersteuning op een bepaald thema, kan dit worden opgepakt door bijvoorbeeld het organiseren van een informatieavond of cursus.

Tevens zal de verenigingsconsulent een faciliterende rol vervullen bij het vormen van samenwerkingsverbanden tussen Beekse vrijwilligersorganisaties en eventueel derde partijen. Een concreet voorbeeld is het faciliteren van de samenwerking tussen senioren- en damesverenigingen in het samenwerkingsverband Beek Samen. Dit sluit ook aan bij de visie van het Beeks Lokaal Akkoord.

Subsidies

De gemeente Beek hecht veel waarde aan haar rijke verenigingsleven en subsidieert vrijwilligersorganisaties die activiteiten organiseren op het gebied van sport, cultuur en participatie. De subsidies dragen bij aan de sportparticipatie, cultuurparticipatie en participatie in de breedste zin van het woord (het meedoen in de samenleving) in onze gemeente. Voor verdere informatie wordt verwezen naar het actuele subsidiebeleid van de gemeente Beek.

In hoofdstuk vier leest u met welke thema's we de komende jaren aan de slag gaan in Beek. Zo zal samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties steeds belangrijker worden, zal de huidige ondersteuning worden gecontinueerd en blijven we het vrijwilligerswerk bevorderen en waarderen.

4. Tools en kansrijke initiatieven

Hoofstuk vier beschrijft de thema's waar we in Beek de komende jaren op in gaan zetten. Dit zijn samenwerkingsverbanden, vrijwilligers(organisatie) ondersteuning, vrijwilligerswerkbevordering en de waardering van de vrijwilligers.

Samenwerkingsverbanden

Zoals reeds beschreven zal er worden ingezet op het vormen van samenwerkingsverbanden om de duurzaamheid en levensvatbaarheid van vrijwilligersorganisaties te waarborgen. Op deze manier kan er een optimalisatie van (het gebruik van) vrijwilligers plaatsvinden en kan de groeiende vraag naar vrijwilligers worden opgevangen.

Beeks Lokaal Akkoord

Vanuit het Beeks Lokaal Akkoord wordt ingezet op een optimalisatie van samenwerking en communicatie tussen vrijwilligersorganisaties. Kennisdeling en elkaar vinden zijn hierin belangrijke behoeften. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een integrale samenwerking tussen (maatschappelijke) zorgaanbieders en andere partijen. De ambitie van het Beeks Lokaal Akkoord is om samenwerkingen tussen vrijwilligersorganisaties te ondersteunen, stimuleren en faciliteren waar mogelijk. Hierbij kan ook gedacht worden aan het uitwisselen van vrijwilligers tussen organisaties.

Doel: Samenwerkingen tussen vrijwilligersorganisaties ondersteunen, stimuleren en faciliteren waar mogelijk of gewenst. Hierbij kan worden gedacht aan het uitwisselen van vrijwilligers en kennis tussen vrijwilligersorganisaties.

Samenwerkingsverbanden zorg

Momenteel beginnen samenwerkingsverbanden tussen diverse verenigingen te ontstaan. Echter, een vergelijkbare samenwerkingsstructuur tussen zorgorganisaties is nog niet tot stand gekomen. Mede door de ontwikkelingen in de samenleving, waarbij de druk op vrijwilligers binnen zorgorganisaties toeneemt door de hogere vraag naar vrijwilligers[9], bestaat de ambitie om een samenwerkingsstructuur te vormen waarin vrijwilligersuitwisseling en ondersteuning tussen zorgorganisaties centraal staat.

Een eerste stap op gebied van samenwerking tussen zorgaanbieders is in 2021 gezet door als gemeente Beek aan te sluiten bij het Knooppunt Informele zorg[10]. Via dit platform wordt deskundigheidsbevordering geboden voor de zorgmedewerkers (al dan niet vrijwillig) en is er een platform incidenteel vrijwilligerswerk.

[9]Platform Vrijwillige Inzet. Cijfers en feiten over vrijwillige inzet 2019. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/themas/wetenschap/cijfers/default.aspx#:~:text=In%20de%20leeftijdscategorie%2065%2D75,2019%20(44%2C8%25)

[10]Knooppunt Informele Zorg. Beschikbaar op: www.knooppuntinformelezorg.nl

Naar aanleiding van informerende gesprekken is gebleken dat de zorgorganisaties in Beek positief tegenover het platform incidenteel vrijwilligerswerk staan.

Doel: Over twee jaar is het Knooppunt Informele zorg bekend bij alle Beekse zorginstellingen en –aanbieders. Vanuit de verenigingsconsulent en PIW (Knooppunt Informele Zorg en de Vrijwilligerscentrale) wordt de samenwerking ondersteund op het gebied van kennisuitwisseling en individuele vrijwilligers kunnen bij meerdere zorgaanbieders worden ingezet.

Vrijwilligers(organisatie) ondersteuning

Verenigingsconsulent

De verenigingsconsulent is het eerste aanspreekpunt voor verenigingen en andere vrijwilligersorganisaties binnen de gemeente Beek. De verenigingsconsulent ondersteunt bij voorkomende vragen binnen de vrijwilligersorganisaties daarnaast gaat de consulent proactief het gesprek aan met de organisaties en voorziet ze van relevante en actuele informatie.
De verenigingsconsulent kan namens de gemeente in alle drie de eerder genoemde rollen fungeren: als (gespreks-)partner, als stimulator/initiator en als facilitator/ondersteuner.

Uit recent onderzoek (bijlage 3) onder Beekse verenigingen is gebleken dat 97% van de verenigingen bekend is met de beschikbaarheid van de verenigingsconsulent, en 72% geeft aan al gebruikt gemaakt te hebben van diensten. De overige 28% geeft aan dit niet gedaan te hebben, maar wellicht in de toekomst gebruik te willen maken van de diensten van de verenigingsconsulent. In algemene zin zijn de vrijwilligersorganisaties erg positief over de verenigingsconsulent en zien graag dat de inzet van de verenigingsconsulent in de huidige vorm wordt voortgezet.

Naast vrijwilligersorganisaties kunnen ook individuele vrijwilligers contact opnemen met de verenigingsconsulent als ze vragen hebben over hun vrijwilligerswerk of het gaan doen van vrijwilligerswerk. De verenigingsconsulent informeert de vrijwilligers of verwijst ze door.

Doel: de diensten van de verenigingsconsulent in de huidige vorm voortzetten, aangevuld met de rol als verbinder van personen en diensten om op die manier vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

Doel: In 2024 weet 80% van de individuele vrijwilligers wanneer ze vragen hebben over vrijwilligerswerk ze terecht kunnen bij de verenigingsconsulent van de gemeente Beek.

Vrijwilligersverzekering

De gemeente Beek heeft een vrijwilligersverzekering afgesloten voor haar vrijwilligers om ongevallen die zich tijdens het uitvoeren van vrijwilligerswerk mogelijk voor doen te dekken. Deze verzekering is voor elke vrijwilliger woonachtig is Beek ongeacht of het vrijwilligerswerk wordt uitgevoerd voor vrijwilligersorganisatie binnen of buiten de gemeente Beek. Omliggende gemeenten hebben eenzelfde vrijwilligersverzekering afgesloten. De verzekering dekt als ongevallenverzekering, persoonlijke eigendommenverzekering, aansprakelijkheidsverzekering, verkeersaansprakelijkheidsverzekering, bestuurdersaansprakelijkheid verzekering, rechtsbijstandverzekering.

Uit recent onderzoek onder Beekse vrijwilligersorganisaties komt naar voren dat 69% kennis heeft van het feit dat de gemeente deze collectieve verzekering heeft afgesloten.

Doel: In 2024 is tenminste 90% van de vrijwilligersorganisaties bekend met de vrijwilligersverzekering.

Vertrouwenspersoon

De gemeente Beek vindt veiligheid voor leden en vrijwilligers binnen het verenigingsleven erg belangrijk en is in 2021 een pilot gestart met een vertrouwenspersoon die beschikbaar is voor alle Beekse vrijwilligersorganisaties. Bij een deel van de Beekse vrijwilligersorganisaties is een vertrouwens(contact)persoon beschikbaar. Maar iedereen in Beek moet zijn of haar hobby en vrijwilligerswerk op een fysiek en mentaal veilige manier kunnen uitoefenen. Met de inzet van de vertrouwenspersoon wordt ingezet op een vergroting van deze veiligheid. De vertrouwenspersoon is beschikbaar voor zowel ongewenste omgangsvormen als integriteitskwesties. Ook zorgt de vertrouwenspersoon voor preventieve voorlichting aan de vrijwilligersorganisaties.

Doel: Door de inzet van de gemeentelijke vertrouwenspersoon is voor elke vrijwilligersorganisatie een aanspreekpunt beschikbaar wanneer het gaat om ongewenste omgangsvormen of integriteitskwesties

Gratis VOG

In het kader van het vergroten van de veiligheid binnen vrijwilligerswerk wordt landelijk voor veel vrijwilligersorganisaties die werken met kwetsbare doelgroepen (kinderen en mensen met een beperking) de aanvraag van een Verklaring Omtrent Gedrag vergoed. Dit loopt via gratisvog.nl. Wanneer een organisatie niet in aanmerking komt voor de landelijke vergoeding van de VOG's kunnen zij contact opnemen met de verenigingsconsulent voor het aanvragen van een vergoeding van de VOG's via de gemeente.

De VOG is maar een onderdeel om de veiligheid te vergroten. De basis ligt bij een duidelijk beleid op het gebied van veiligheid. Indien vrijwilligersorganisaties hier een beleid over willen ontwikkelen kunnen ze voor ondersteuning contact opnemen met de verenigingsconsulent.

Doel: Vergroten van de veiligheid van kwetsbare doelgroepen binnen het vrijwilligerswerk.

Vernieuwde Vrijwilligerscentrale – Partners In Welzijn

Uit recent onderzoek onder Beekse vrijwilligersorganisatie is gebleken dat 57% van de ondervraagde organisaties kennis heeft van het bestaan van de Vrijwilligerscentrale.

In 2021 vindt een vernieuwing plaats van de huidige Vrijwilligerscentrale, het platform om vrijwilligers te werven. Om de schaarste aan vrijwilligers tegen te gaan realiseert het Knooppunt Informele Zorg in 2021 een nieuw platform, waarbij de verbinding gemaakt wordt met de Vrijwilligerscentrale van Partners in Welzijn. Naast de reguliere vrijwilligersvacatures worden vernieuwende vormen van vrijwilligerswerk geboden waaronder het flexibel vrijwilligerswerk. Bij deze vorm wordt het vrijwilligerswerk uitgevoerd op het moment dat het de vrijwilliger uitkomt, vaak eenmalig of zonder dat de vrijwilliger verbonden is aan één organisatie. Voordelen zijn enerzijds een grotere toeloop van vrijwilligers en grotere doelgroep (zoals jeugd en werkende volwassenen) en anderzijds de mogelijkheid voor organisaties om zichzelf te presenteren. Ook past het bij de "nieuwe generatie" vrijwilliger en diens behoefte, beschikbare tijd, en affiniteit.

Doel: In 2024 is 85% van de verenigingen bekend met de vernieuwde Vrijwilligerscentrale en maakt gebruik van deze indien ze vacatures hebben.

Doel: Enthousiasmeren van (potentiële) vrijwilligers voor het doen van flexibel vrijwilligerswerk in samenwerking met de vrijwilligerscentrale en Knooppunt Informele zorg.

Scholing vrijwilligers

In de enquête onder de individuele vrijwilligers is aangegeven dat er behoefte is aan een cursussen, informatieavonden of workshops over actuele onderwerpen die betrekking hebben op het vrijwilligerswerk.

Vanuit de gemeente Beek wordt in samenspraak met Burger!Kracht jaarlijks geïnventariseerd wat de bijscholingsbehoefte van de vrijwilligers is. Op basis van deze informatie zal een passend aanbod opgesteld worden, waar mogelijk in samenspraak met bonden, Huis voor de Sport, Huis voor de Kunsten en Partners In Welzijn. Op deze manier kunnen we een 'leven lang leren' creëren onder de Beekse vrijwilligers.

Doel: Aan de Beekse vrijwilligers worden jaarlijks cursussen en workshops aangeboden op basis van hun behoefte. Op deze manier krijgen de vrijwilligers de kans zichzelf te blijven ontwikkelen.

Vrijwilligerswerkbevordering

Stimulering jeugdvrijwilligerswerk

Het percentage jongeren in Beek dat vrijwilligerswerk doet is laag (bijlage 3). Van de vrijwilligers bij de gesubsidieerde Beekse verenigingen is maar 5% jonger dan 21 jaar. Toch is het belangrijk dat jongeren leren wat het belang van vrijwilligerswerk is voor hun omgeving.

Samen met PIW en de Beekse jongeren gaan we onderzoeken hoe hun leeftijdsgenoten gestimuleerd kunnen worden om vrijwilligerswerk te gaan verrichten. Aan de hand van het onderzoek gaan we een actieplan opstellen, zodat we samen met de Beekse vrijwilligersorganisaties een leuke, uitdagende werkomgeving kunnen bieden aan de jeugd.

Doel: In 2022 wordt samen met de Beekse jeugd een onderbouwd plan opgesteld om vrijwilligerswerk onder die doelgroep actief te stimuleren

NL Doet

NL Doet is de grootste vrijwilligersactie van Nederland georganiseerd door het Oranje Fonds. Het doel is om vrijwilligerswerk een boost te geven en nieuwe vrijwilligers te werven voor de deelnemende organisaties. Vergeleken met andere gemeenten is gemeente Beek erg actief tijdens deze vrijwilligersactie. Er zijn jaarlijks zo'n 30 organisaties die zich aanmelden met een klus. Daarnaast zijn tientallen vrijwilligers actief tijdens de dagen zelf.

Doel: Het aantal deelnemende vrijwilligersorganisaties verhogen tot 40 in 2024 en in 2024 doen 10% meer vrijwilligers mee ten opzichte van 2021 aan NL Doet.

Waardering vrijwilligers

Nationale Vrijwilligersprijzen

Jaarlijks worden Nationale Vrijwilligersprijzen uitgereikt door het Ministerie VWS. De gemeente Beek nomineert lokale initiatieven die voldoen aan de nationale criteria om deel te nemen in deze competitie. Dit geldt ook voor de categorie individuele vrijwilligers, voor vrijwilligers die extra bijzonder zijn voor de organisatie.[11]

Doel: Continuering van het nomineren van lokale vrijwilligers(initiatieven) voor Nationale Vrijwilligersprijzen.

Vrijwilligersavond en -prijzen

Tot en met 2019 werd jaarlijks de vrijwilligersavond georganiseerd. De vrijwilligersavond werd door de aanwezigen altijd als zeer waardevol ervaren. Tijdens deze avond werden Beekse vrijwilligers in het zonnetje gezet. Daarnaast werden de sport-, cultuur- en waarderingsprijzen uitgereikt aan individuele of een groep vrijwilligers die achter de schermen het verschil maken. In 2019 is in het kader van bezuinigingen besloten om de vrijwilligersavond niet meer te organiseren.

Er wordt jaarlijks in samenwerking met Beekse ondernemers gekeken of de vrijwilligersavond of andere waarderingsactiviteit georganiseerd kan worden.

Ook wordt onderzocht op welke manier de sport-, cultuur- en waarderingsprijs weer uitgereikt kan worden.

Doel: Jaarlijks wordt een beloning beschikbaar gesteld in de vorm van een vrijwilligersavond of een andere attentie om de vrijwilligers te waarderen.

Doel: Jaarlijks een sportvereniging, culturele vereniging en vrijwilliger(sgroep) huldigen met de sport-, cultuur- en waarderingsprijs.

[11]Platform Vrijwillige Inzet. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/nationalevrijwilligersprijzen/default.aspx

Waarderingsactiviteit jeugd

Om Beekse jongeren te enthousiasmeren en stimuleren om vrijwilligerswerk te doen, is het belangrijk dat de organisaties waar ze actief zijn hun waardering tonen. Maar ook de gemeente Beek kan een belangrijke rol vervullen bij het stimuleren van vrijwilligerswerk onder de jeugd. Door middel van het waarderen van hun inzet hopen we de jeugd te stimuleren om meer vrijwilligerswerk te gaan doen, want naast studie en werk vraagt vrijwilligerswerk toch vaak een flinke tijdsinvestering. Hoe deze waardering en stimulering vorm zal krijgen, wilt de gemeente Beek in samenspraak met de Beekse jeugd proberen te organiseren. Hierover zal, in samenwerking met de jongerenwerker, in 2022 een onderzoek onder de Beekse jeugd worden gehouden (Zie ook “Stimulering jeugdvrijwilligers” op pagina 10).

Doel: In 2022 wordt samen met de Beekse jeugd een onderbouwd plan opgesteld om vrijwilligerswerk onder die doelgroep te waarderen. Dit zal onderdeel uit maken van het plan om het jeugdvrijwilligerswerk te stimuleren.

In hoofdstuk vijf leest u hoe diverse communicatiemiddelen worden ingezet om de vrijwilligers en de organisaties zo goed mogelijk te informeren over de uitvoering van de bovenstaande thema’s.

5. Communicatie

Communicatie naar vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties vindt plaats via diverse kanalen. Op deze manier wordt een zo groot mogelijk bereik gecreëerd. In dit hoofdstuk leest u hoe we dit willen gaan vormgeven.

Verenigingsconsulent
Zoals reeds aangegeven is de verenigingsconsulent het eerste aanspreekpunt voor vrijwilligersorganisaties. Op basis van gesprekken met vrijwilligersorganisaties blijkt dat het contacteren van de verenigingsconsulent op een laagdrempelige wijze gaat.

Verenigingsnieuwsbrief
De Beekse vrijwilligersorganisaties ontvangen zo'n 6 maal per jaar een verenigingsnieuwsbrief waarin actuele informatie, (subsidie)regelingen, opleidingen etc. worden vermeld.
Deze nieuwsbrief wordt door de organisaties erg gewaardeerd.

Website en sociale media NJOY
Naast de verenigingsnieuwsbrief is op de website van NJOY (www.njoybeek.nl) veel actuele informatie te vinden. Hier vinden de vrijwilligersorganisaties bijvoorbeeld belangrijke documenten, informatie over scholing, subsidiemogelijkheden en de vrijwilligersverzekering.
Tevens wordt op de website van NJOY regelmatig informatie gepubliceerd die interessant is voor vrijwilligers(organisaties).

Gemeentelijke communicatiekanalen
Ook kunnen de gemeentelijke communicatiekanalen worden ingezet om informatie voor (vrijwilligers)organisaties te publiceren. Via deze weg zijn ook de individuele vrijwilligers goed te bereiken. De gemeentelijke communicatiekanalen zijn onder andere de website, de nieuwsbrief, facebook, Nuutsbaeker en Bie Os. In overleg met de afdeling Communicatie wordt het juiste communicatiemiddel voor de boodschap en het communicatiedoel gekozen.

Ook zal belangrijke informatie omtrent vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties verschijnen in de maandelijks uitgegeven Nuutsbaeker. De website van de gemeente Beek verspreidt actueel nieuws binnen de gemeente, alsook informatie betreffende financiële regelingen en subsidies voor verenigingen.

De vrijwilligersorganisaties kunnen zelf ook informatie aanleveren voor de verenigingsnieuwsbrief. Hierbij kunt u denken aan een 'best practice', oproepen voor samenwerking of om te informeren over aankomende evenementen. In voorkomende gevallen wordt de vrijwilligersorganisaties gevraagd informatie te delen met de vrijwilligers. Hierbij kunt u denken aan informatie over de vertrouwenspersoon of een oproep voor vrijwilligers voor een incidentele activiteit.

6. Financiën

In onderstaand schema zijn de uit deze nota voortvloeiende noodzakelijke kosten van het vrijwilligersbeleid in de komende jaren weergegeven. (Dit is exclusief de jaarlijkse indexering).

Omschrijving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Scholing vrijwilligers	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Vrijwilligersavond / Waarderingsactiviteit(en)	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500
Vergoedingen VOG's*	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
Vrijwilligersverzekering	€ 2.300	€ 2.300	€ 2.300	€ 2.300	€ 2.300
Communicatie	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
(Jeugd) Vrijwilligersprijzen	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750
Vertrouwenspersoon**	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Stimulering en waardering jeugdvrijwilligerswerk	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Totaal	€ 12.800	€ 12.800	€ 12.800	€ 12.800	€ 12.800
Totaal beschikbaar	€ 9.800	€ 9.800	€ 9.800	€ 9.800	€ 9.800
Tekort	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000

*Voor verenigingen en stichtingen die niet in aanmerking komen voor www.gratisvog.nl, maar wel werken met kwetsbare doelgroepen.
**Indien de pilot wordt omgezet naar een definitief aanbod.

Voor de uitvoering van het vrijwilligersbeleid is op dit moment een budget van € 9.800 beschikbaar. Om de voorgestelde acties uit te voeren is een budget van € 12.800 nodig. Er dient dus een bedrag van € 3.000 te worden bijgeraamd.

Bronnenlijst

1. Gemeente Beek. Samen Doen, Veur Baek Coalitieakkoord BBB-NDB en CDA 2018-2022. Beschikbaar op: https://www.gemeentebeek.nl/_flysystem/media/coallitieakkoord_bbb-ndb_en_cda_2018-2022-1.pdf.
2. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Vrijwilligerswerk 2016. Beschikbaar op: https://www.rivm.nl/media/smap/vrijwilligerswerk.html
3. Sociaal Cultureel Planbureau. Mantelzorgers in het vizier. https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2019/11/08/mantelzorgers-in-het-vizier
4. Centraal Bureau voor Statistiek. Vrijwilligerswerk: activiteiten, duur en motieven. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/documenten+algemeen/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=1159133
5. CBS Statline. 65-plussers per gemeente. Beschikbaar op: https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/bevolking/regionaal-internationaal/leeftijdsopbouw#node-65-plussers-gemeente
6. Rijksoverheid. Maatschappelijke diensttijd. Beschikbaar op: https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/jeugd/programmas/programma-detail/actieprogramma-maatschappelijke-diensttijd/
7. Gemeente Beek. Beeks Lokaal Akkoord. Beschikbaar op: https://njoybeek.nl/wp-content/uploads/2020/04/Beeks-Lokaal-Akkoord-inclusief-handtekeningen.pdf
8. Platform Vrijwillige Inzet. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/nationalevrijwilligersprijzen/default.aspx
9. Platform Vrijwillige Inzet. Cijfers en feiten over vrijwillige inzet 2019. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/themas/wetenschap/cijfers/default.aspx#:~:text=In%20de%20leeftijdscategorie%2065%2D75,2019%20(44%2C8%25)
10. Knooppunt Informele Zorg. Beschikbaar op: www.knooppuntinformelezorg.nl
11. Platform Vrijwillige Inzet. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/nationalevrijwilligersprijzen/default.aspx

Overige bronnen:

- Centraal Bureau voor Statistiek. Vrijwilligerswerk 2019. Beschikbaar op: https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2020/vrijwilligerswerk-2019/2-reguliere-deel-van-het-onderzoek
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Vrijwilligerswerk 2016. Beschikbaar op: https://www.rivm.nl/media/smap/vrijwilligerswerk.html
- Centraal Bureau voor Statistiek. Regionale Kerncijfers Nederland. Beschikbaar op: https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/70072ned/table?dl=E79C
- Platform Vrijwillige Inzet. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021. Beschikbaar op: https://vrijwilligerswerk.nl/nationalevrijwilligersprijzen/default.aspx

Bijlage 1. Betrokken partners

Vrijwilligerscentrale Westelijke Mijnstreek – PIW

De vrijwilligerscentrale is een door de gemeente Beek gesubsidieerde ondersteuningsorganisatie voor mensen die vrijwilligerswerk (willen) doen en vrijwilligersorganisaties. Het is een platform waar een burger terecht kan als deze vrijwilligerswerk zoekt, maar ook wanneer een organisatie een vrijwilligersvacature heeft. Ook is er de mogelijkheid informatie en advies over vrijwilligerswerk in zijn algemeenheid te vragen. Naast deze informatie is er ook de mogelijkheid in te schrijven voor trainingen en scholingen.

Sportlandgoed De Haamen

Sportlandgoed De Haamen heeft een bijzondere functie binnen de Sportzone Limburg. Naast het feit dat het een centraal en multifunctioneel sportlandgoed is, gaat er speciale aandacht uit naar ouderen, chronische zieken en mensen met een beperking. Dit aanbod is tot stand gekomen door samenwerkingsverbanden tussen o.a. sportvrijwilligersorganisaties, gehandicaptenorganisaties en zorginstellingen. Naast deze zogeheten sportzorgprogramma's, krijgt ook talentontwikkeling voor aangepast sporten een plek in de vorm van het Trainingscentrum Aangepast Sporten – TAS. Dit is het provinciale coördinatiepunt voor talenten met een fysieke beperking met sportieve ambities. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol binnen het Sportlandgoed. Om alle gewenste sportzorgactiviteiten te kunnen realiseren zijn deze vrijwilligers, maar ook nieuwe vrijwilligers en stagiaires hard nodig. De vrijwilligers worden zo nodig opgeleid en ondersteund door een beroepskracht.

NJOY

NJOY is het uitvoerende gremium van de gemeente om verenigingsondersteuning aan te bieden, en het vrijwilligersbeleid uit te voeren. Daarnaast is NJOY het sport-, cultuur- en leefstijlstimuleringsproject van de gemeente Beek. Sinds 2020 richt NJOY zich (in samenwerking met basisscholen, verenigingen en andere organisaties) niet meer alleen op de kinderen en jeugd, maar op alle inwoners van de gemeente Beek. NJOY fungeert hierin integraal als intermediair tussen de gemeente Beek en haar burgers. NJOY wordt gezien als de software en ondersteunt of werkt samen met verenigingen bij uitvoering van een sport-, cultuur- of leefstijlactiviteit. 'Sturend waar nodig en zelfstandig waar dit kan', is de missie en visie uit het plan NJOY 2019-2022. Dit sluit nauw aan bij het eerdergenoemde Beeks Lokaal Akkoord, dat aanstuurt op samenwerkingsverbanden om vitale en duurzame verenigingen te creëren.

Wijkteams

Wijkteams zijn opgezet om wijkgerichte ondersteuning te bieden aan inwoners van de gemeente Beek. Inwoners kunnen naast vragen over vrijwilligerswerk, ook terecht met vragen over opvoeding, opgroeien, wonen, hulpmiddelen, dagbesteding, schulden of mantelzorg. Het wijkteam bestaat uit een casemanager Wmo van de gemeente Beek, een sociaal/maatschappelijk werker van PIW en een wijkverpleegkundige van Zuyderland. PIW heeft een coördinerende functie en werkt nauw samen met de gemeente. PIW weet wat er speelt in de wijken en vervult een sleutelrol als intermediair tussen vrijwilliger en de vrijwilligersorganisaties.

Burger!kracht

Burger!Kracht speelt een belangrijke rol binnen de gemeente Beek. Vanuit dit gremium worden burgerinitiatieven op een faciliterende en verbindende wijze ondersteund. Burger!Kracht wordt gezien

als een ander beleidsterrein en vrijwilligers onderdeel van Burger!Kracht vervullen vrijwilligerswerk vanuit een ander perspectief. Ideeën en initiatieven komen voort vanuit bewoners , wat ervoor zorgt dat de vrijwilligers zich inzetten voor de projecten waar zelf behoefte aan is. Het is een initiatief wat met name vraag-gestuurd werkt en gebruik maakt van persoonlijke talenten van mensen, terwijl traditioneel beleid meer aanbod-gestuurd is.

Onderwijs (CIOS)

CIOS studenten hebben de mogelijkheid stage te lopen op de Beekse basisscholen. Studenten (vaak afkomstig uit Beek en de kernen) hebben de mogelijkheid vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast maken ze kennis met het leiden van jongere jeugd, wat ze wellicht na het schooljaar bij sportverenigingen kunnen voortzetten als vrijwilliger. Naast de stage zijn CIOS studenten ook betrokken bij de organisatie van een gezamenlijke sportdag voor de basisscholen, dat jaarlijks plaatsvindt in het voorjaar.

Huis voor de Sport Limburg

Huis voor de Sport is een organisatie die zich inzet om zoveel mogelijk Limburgers aan het sporten te krijgen. Naast de inzet voor verenigingen en voor Limburg in zijn algemeenheid, zet Huis voor de Sport zich ook in voor gemeenten. De gemeente Beek maakt gebruik van de services van Huis voor de Sport in de vorm van scholings- en cursusmogelijkheden. In samenwerking met de gemeente worden scholingsbijeenkomsten georganiseerd waar Beekse verenigingen aan deel kunnen nemen.

Huis voor de Kunsten Limburg

Het Huis voor de Kunsten is een organisatie die de provinciale steunfunctie vervult op het gebied van cultuur, waaronder ook kunsten en erfgoed vallen. Ze zetten zich in voor cultureel Limburg op het gebied van beleid, ontwikkeling en verbinding. De diensten van Huis voor de Kunsten Limburg omvat beleid, bestuurs- en verenigingsondersteuning, communicatie, cultureel aanbod, cultuureducatie, subsidies, talentontwikkeling en overige diensten. De gemeente Beek kan gebruik maken van de services van Huis voor de Kunsten Limburg, wanneer Beekse vrijwilligersorganisaties daar behoefte aan hebben.

Beekse ondernemers

De gemeente Beek hecht waarde aan haar ondernemers. Daarnaast vinden Beekse ondernemers het belangrijk maatschappelijk betrokken te zijn. Vele ondernemers uitten dit in sponsoring van verenigingen, of dragen bij aan (maatschappelijke) activiteiten van verenigingen. Daarnaast wordt ook personeel en materiaal beschikbaar gesteld tijdens jaarlijkse evenementen zoals NL Doet.

Beek Samen

Beek Samen is een samenwerkingsverband van verenigingen die Beekenaren willen stimuleren om op een actieve, sociale en zelfstandige manier zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Beek Samen begon als een samenwerkingsverband tussen Beekse senioren- en damesverenigingen. Ondertussen zijn het Computer Doe- en Leercentrum en de Vincentiusvereniging ook aangesloten bij dit burgerinitiatief.

Bijlage 2. Cijfers en feiten

Landelijke en lokale cijfers vrijwilligers

In 2019 gaf 45% van de Nederlanders van 15 tot 25 jaar gaf in 2019 aan zich minstens één keer per jaar ingezet te hebben als vrijwilliger voor een organisatie of vrijwilliger. Ten opzichte van 2017 is dit een daling van 4%. Daarentegen daalde dit percentage in de categorie 25-plus niet. Een ander gegeven is dat er nauwelijks een verschil is tussen de aandelen van man en vrouw, met betrekking tot het doen van vrijwilligerswerk. Deze percentages zijn al jaren relatief stabiel. Gemiddeld besteedt een vrijwilliger 4,5 uur per week aan vrijwilligerswerk. Vrijwilligers worden vooral aangetroffen onder hoger opgeleiden, 35- tot 45-jarigen en mensen die minstens een keer per maand een religieuze dienst bijwonen. Ongeveer 30% van de mensen doet minimaal een maal per vier weken vrijwilligerswerk.[7]

Volgens de meest recente cijfers van het CBS (2016) wordt in de gemeente Beek (26%) minder vrijwilligerswerk verricht dan het landelijk gemiddelde (29%).[8] In Zuid-Limburg doen volgens het CBS (2016) procentueel gezien veel minder mensen van 19 jaar en ouder vrijwilligerswerk dan in Noord-Limburg: 22,8 – 25,5% in Zuid-Limburg ten opzichte van 30,7% - 33,4% in Noord-Limburg.

Samenstelling vrijwilligers Beek

De samenstelling van vrijwilligers is geïnventariseerd in de enquête verenigingen.

Afb. 1. Cirkeldiagram samenstelling vrijwilligers.

Bevolkingssamenstelling Beek

De bevolkingssamenstelling Beek per 01-01-2020 volgens het CBS.

LEEFTIJD	AANTAL
TOT 15 JAAR	1.936
15 TOT 20 JAAR	913
20 TOT 25 JAAR	796
25 TOT 65 JAAR	8.270
65+	3.980

Tabel 1. Bevolkingssamenstelling Beek per 01-01-2020

Bijlage 3. Resultaten enquête vrijwilligersorganisaties

Vraag 3: Heeft uw vereniging in het afgelopen jaar gebruikt gemaakt van de (via email verstrekte) verenigingsnieuwsbrief?		
Ja	69%	
Nee	31%	
Vraag 4: Wenst u in de toekomst een verenigingsnieuwsbrief te ontvangen?		
Ja	97%	Geen antwoord: 1
Nee	3%	
Vraag 5: Hoe frequent dient de verenigingsnieuwsbrief verspreid te worden?		
Maand	15%	Geen antwoord: 3
Kwartaal	70%	
Half jaar	15%	
Vraag 6: Hoe kunnen we de nieuwsbrief het beste verspreiden? (meerdere antwoorden mogelijk)		
Website Gemeente Beek	12%	
Website NJOY	8%	
Social Media	7%	
Nuutsbaeker	20%	
Email aan verenigingen	53%	
Vraag 7: Welke informatie wilt u teruglezen in de verenigingsnieuwsbrief? (meerdere antwoorden mogelijk)		
Actueel nieuws	18%	**Anders:**
Nieuws vrijwilligersactiviteiten	17%	-Ontwikkelingen Beek
Nieuws nationale acties	11%	Samen;
Informatie vertrouwenspersoon	6%	-Sportbeleid
Informatie subsidie	20%	-Activiteitenkalender
Agenda met activiteiten	15%	verenigingen
Nieuws over scholingsaanbod	11%	
Anders	2%	
Vraag 8a: Hoeveel vrijwilligers zijn er actief bij uw organisatie?		
1020		
Vraag 8b: Hoeveel vrijwilligers zetten zich minimaal één keer per maand in voor uw vereniging?		
639		
Vraag 8c: Hoeveel vrijwilligers werken met kinderen of mensen met een beperking?		
316		
Vraag 8d: Hoeveel vrijwilligers zijn afkomstig uit de gemeente Beek?		
632		
Vraag 8e: Hoeveel vrijwilligers, afkomstig uit Beek, zijn jonger dan 20 jaar?		
87		
Vraag 9: Wist u dat de gemeente Beek een verzekering heeft afgesloten voor alle vrijwilligers in de gemeente?		
Ja	69%	
Nee	31%	
Vraag 10a: Wist u dat er een verenigingsconsulent in de gemeente Beek is?		
Ja	97%	Geen antwoord: 1
Nee	3%	
Vraag 10b: Heeft uw organisatie al gebruik gemaakt van de diensten van de verenigingsconsulent?		
Ja	72%	Geen antwoord: 4
Nee, wellicht in de toekomst	28%	

Nee, en daar gaan we ook geen gebruik van maken	0%	

Vraag 10c: Heeft u nog verbetertips of suggesties?

- Tom is top;
- Duidelijkheid over de onderwerpen die door de verenigingsconsulent behartigd worden;
- Consulent mag zichtbaarder zijn! Daarnaast missen wij de verbindende rol van de consulent. Het verbinden van vraag en aanbod, personen en diensten. Daarnaast zijn de huurprijzen van bepaalde zaken via de gemeente niet haalbaar voor de kleinere verenigingen. Wellicht ligt hier voor de consulent een kans dit aan te pakken;
- Ik vind dat hij het goed en duidelijk doet;
- We zijn zeer te spreken over Tom Eijkelenberg als verenigingsconsulent. Als rechtstreeks aanspreekpunt is hij ook zeer goed bereikbaar, en hij speelt adequaat in op vragen die spelen. Vooral zo door;
- Nee we zijn zeer tevreden met Tom en zijn inzet.

Vraag 11a: Doet uw vereniging al mee aan het initiatief van maatschappelijke diensttijd?

Ja	15%	Geen antwoord: 2
Nee, maar wel geïnteresseerd	50%	
Nee, en ook niet geïnteresseerd	35%	

Vraag 11b: Welke diensten kunnen jongeren bij uw organisatie doen?

- Ondersteunen bij beweegactiviteiten voor mensen met een beperking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het helpen bij verschillende sporten in de sporthal, ondersteunen in het zwembad of meelopen met een wandelgroep;
- Organiseren extra activiteiten en zwemtrainingen;
- Leiding geven aan groepen en kinderen, begeleiding van sport en spel;
- Toneelspelen en of meedraaien achter de schermen, decorbouw of licht en geluid;
- De eerste voorzichtige stappen richting CIOS zijn uitgezet;
- Trainers assisteren;
- Behulpzaam bij activiteiten. B.v. bustochten, boottochten, gezellige middagen, NL-Doet, wandeltochten etc.
- De carnavalscultuur in stand houden;
- Als vrijwilligers bij scoutingactiviteiten opzetten en/of begeleiden binnen onze scoutingvereniging, leeftijd >18 jaar;
- Projectmatig betrekken bij een actie of organisatie van een evenement. Flexibiliteit is noodzakelijk;
- Organisatie van jeugdactiviteiten;
- Wij benaderen bijvoorbeeld jongeren binnen onze vereniging om een trainerscursus te volgen via de KNSB. Hiervoor is enige schaatstechniek noodzakelijk;
- Ondersteunen in onze KVW-week als leiding.

Vraag 12a: Wist u van het bestaan van de Vrijwilligerscentrale Westelijk Mijnstreek – PIW?

Ja	57%	Geen antwoord: 1
Nee	43%	

Vraag 12b: Maakt uw organisatie gebruik van de Vrijwilligerscentrale?

Ja	15%	Geen antwoord: 16
Nee, misschien in de toekomst	70%	

Nee, en ook niet in de toekomst	15%	
Vraag 12c: Leest u de nieuwsbrief van de Vrijwilligerscentrale?		
Ja Nee	68% 32%	Geen antwoord: 14
Vraag 12d: Wist u dat er vanuit de Vrijwilligerscentrale mogelijkheid is tot inschrijven voor BHV-cursus of diverse Computer en Internetcursussen?		
Ja Nee	57% 43%	Geen antwoord: 13
Vraag 12e: Wist u dat er (op inschrijving) workshops en scholingen worden aangeboden door de Vrijwilligerscentrale?		
Ja Nee	52% 48%	Geen antwoord: 13
Vraag 12f: Maakt uw vereniging gebruik van het aanbod van workshops/scholingen?		
Ja Nee, maar dat willen we (misschien) wel gaan doen. Nee en ook geen interesse	33% 67% 0%	Geen antwoord: 22
Vraag 12g: Welke onderwerpen ziet u graag aan bod komen? (meerdere antwoorden mogelijk)		
Vinden en binden van vrijwilligers Communicatievaardigheden Financiële en administratieve vaardigheden Vergadervaardigheden Anders	41% 28% 14% 7% 10%	**Anders:** -PR -Koorscholing -Leden werven, jong & oud
Vraag 13a: Wist u dat er vanuit de gemeente Beek een vertrouwenspersoon beschikbaar is?		
Ja Nee	69% 31%	Geen antwoord: 1
Vraag 13b: Heeft uw vereniging een eigen vertrouwens(contact)persoon?		
Ja, vanuit onze vereniging Ja, vanuit onze sportbond Nee	15% 3% 18%	Geen antwoord: 1

Bijlage 4. Enquête Verenigingen

Uitwerking antwoorden is bijlage 3.
Vraag 1 en 2 hebben betrekking op het subsidiebeleid

Vereniging/stichting

Naam organisatie	
Naam contactpersoon	
Functie contactpersoon	
E-mailadres	

Deel 1: Subsidies

De gemeente Beek gaat haar subsidiebeleid herijken. Het huidige beleid stamt uit 2010. Het nieuwe beleid moet eenvoudiger, doelmatiger, eenduidiger en transparanter worden binnen de gestelde financiële kaders. Het is de bedoeling dat het nieuwe beleid in het voorjaar 2021 wordt vastgesteld door de raad en op 1 januari 2022 in werking zal treden. Voorafgaand willen wij bij verenigingen en stichtingen ophalen hoe zij het huidige subsidiebeleid ervaren. Dit doen wij aan de hand van twee vragen.

Vraag 1: Wat gaat er nu goed en moeten wij dus borgen in het nieuwe subsidiebeleid?
Antwoord:

Vraag 2: Wat kan er verbeterd worden aan het subsidiebeleid?
Antwoord:

Deel 2: Verenigingsnieuwsbrief

De gemeente streeft naar een optimale informatievoorziening richting haar verenigingen. In de vorm van een verenigingsnieuwsbrief verspreidt de gemeente actuele informatie over de nieuwste ontwikkeling en mogelijkheden. Om te evalueren of dit nog steeds een effectieve en efficiënte manier van informeren is, willen wij aan de hand van de volgende vijf vragen informatie verkrijgen over de behoeften van verenigingen omtrent de verenigingsnieuwsbrief.

Vraag 3: Heeft uw vereniging in het afgelopen jaar gebruik gemaakt van de (via email verstrekte) verenigingsnieuwsbrief?
☐ Ja ☐ Nee

Vraag 4: Wenst u in de toekomst een verenigingsnieuwsbrief te ontvangen?
☐ Ja
☐ Nee → **ga verder met deel 3 (vraag 8)**

Vraag 5: Hoe frequent dient de verenigingsnieuwsbrief verspreid te worden?
☐ Iedere maand
☐ Ieder kwartaal
☐ Ieder half jaar

Vraag 6: Hoe kunnen we de nieuwsbrief is het beste verspreiden? (meerdere antwoorden mogelijk)
☐ Via de website van de gemeente Beek
☐ Via de website van NJOY > Verenigingen
☐ Via social media (van zowel de gemeente Beek als NJOY)
☐ Via de Nuutsbaeker
☐ Via een email aan de vereniging

Vraag 7: Welke informatie wilt u teruglezen in de verenigingsbrief? (meerdere antwoorden mogelijk)
☐ Actueel nieuws
☐ Nieuws over vrijwilligersactiviteiten (bijv. vrijwilligersavond)
☐ Nieuws over nationale acties zoals NL Doet, Hartslag NU, Nationale Sportweek etc.
☐ Informatie over vertrouwenspersonen
☐ Informatie over subsidies
☐ Agenda met activiteiten/bijeenkomsten
☐ Nieuws over scholingsaanbod
☐ Anders, namelijk:

Deel 3 Vrijwilligers

Naast het subsidiebeleid gaat de gemeente Beek ook haar vrijwilligersbeleid herijken. De gemeente erkent het grote belang van vrijwilligers, en tracht deze optimaal te ondersteunen en faciliteren. Om dit te bewerkstelligen is een adequaat vrijwilligersbeleid dat aansluit bij de behoeften noodzakelijk. Aan de hand van een aantal vragen willen wij inzicht krijgen in de behoeften van de vrijwilligers binnen uw vereniging/stichting.

*'Een **vrijwilliger** is iemand die in enig organisatorische verband onverplicht en onbetaald werkzaamheden verricht ten behoeve van anderen en/of de samenleving waarbij een maatschappelijk belang wordt gediend.'*

Vraag 8a: Hoeveel vrijwilligers zijn er actief bij uw organisatie?
Antwoord:
Vraag 8b: Hoeveel vrijwilligers zetten zich minimaal één keer per maand in voor uw vereniging?
Antwoord:
Vraag 8c: Hoeveel vrijwilligers werken met kinderen of mensen met een beperking?
Antwoord:
Vraag 8d: Hoeveel vrijwilligers zijn afkomstig uit de gemeente Beek?
Antwoord:
Vraag 8e: Hoeveel vrijwilligers, afkomstig uit de gemeente Beek, zijn jonger dan 20 jaar?
Antwoord:

*Vrijwilligerswerk is het cement van de samenleving. De gemeente Beek erkent het grote maatschappelijke belang ervan, en stimuleert en ondersteunt vrijwilligers en vrijwilligerswerk. Zo heeft de gemeente Beek een **verzekering** afgesloten voor alle vrijwilligers. Een vrijwilliger hoeft dus niet zelf de verzekering af te sluiten, maar is automatische verzekerd. Voor meer informatie zie www.gemeentebeek.nl*

Vraag 9: Wist u dat de gemeente Beek een verzekering heeft afgesloten voor alle vrijwilligers in de gemeente
☐ Ja ☐ Nee

*De **verenigingsconsulent** ondersteunt de organisatie met advies op het gebied van beleid, financiën, subsidies en andere inhoudelijke en organisatorische vragen. De verenigingsconsulent van de gemeente Beek is Tom Eijkelenberg. Hij is te bereiken via telefoonnummer 046 – 43 89 222, of via e-mail: info@gemeentebeek.nl.*

Vraag 10a: Wist u dat er een verenigingsconsulent in de gemeente Beek is?
☐ Ja ☐ Nee → **ga verder met vraag 11.**
Vraag 10b: Heeft uw organisatie al gebruik gemaakt van de diensten van de verenigingsconsulent?
☐ Ja, namelijk voor ….. ☐ Nee, maar wellicht in de toekomst wel. ☐ Nee en daar gaan we ook geen gebruik van maken, omdat ….
Vraag 10c: Heeft u nog verbetertips of suggesties?
Antwoord:

Maatschappelijke diensttijd *is een recent initiatief vanuit de Rijksoverheid om jongeren te stimuleren vrijwilligerswerk te doen. Het biedt jongeren een kans om ervaringen op te doen, en stimuleert om bijdrage te leveren aan de samenleving en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.*

Vraag 11a: Doet uw vereniging al mee aan initiatief van maatschappelijke diensttijd?
☐ Ja ☐ Nee, maar wel geïnteresseerd. ☐ Nee, en ook niet geïnteresseerd → **ga verder met vraag 12.**
Vraag 11b: Welke diensten kunnen jongeren bij uw organisatie doen?
Antwoord:

Vrijwilligerscentrale Westelijke Mijnstreek *is een door de gemeente Beek gesubsidieerde ondersteuningsorganisatie voor mensen die vrijwilligerswerk (willen) doen en vrijwilligersorganisaties. U kunt er terecht als u vrijwilligerswerk zoekt, maar ook als uw organisatie een vrijwilligersvacature heeft. Tevens kunt u er informatie en advies over vrijwilligerswerk in zijn algemeenheid vragen. Contact: Tel.: 046 – 428 80 60 of e-mail: vrijwilligerswerk@piw.nl.*

Vraag 12a: Wist u van het bestaan van de Vrijwilligerscentrale Westelijke Mijnstreek?
☐ Ja ☐ Nee → **ga verder met vraag 13.**
Vraag 12b: Maakt uw organisatie gebruik van de Vrijwilligerscentrale?
☐ Ja ☐ Nee, maar misschien in de toekomst. ☐ Nee, daar gaat onze organisatie geen gebruik van maken, omdat: …
Vraag 12c: Leest u de nieuwsbrief van de Vrijwilligerscentrale?
☐ Ja ☐ Nee
Vraag 12d: Wist u dat er vanuit de Vrijwilligerscentrale mogelijkheid is tot inschrijven voor BHV-cursus of diverse Computer en Internetcursussen?
☐ Ja ☐ Nee
Vraag 12e: Wist u dat er (op inschrijving) workshops en scholingen aangeboden worden door de vrijwilligerscentrale?
☐ Ja ☐ Nee → **ga verder met vraag 13.**

Vraag 12f: Maakt uw vereniging gebruik van het aanbod van workshops/scholingen?
☐ Ja
☐ Nee, maar dat willen we (misschien) wel gaan doen.
☐ Nee, en ook geen interesse → **ga verder met vraag 13.**
Vraag 12g: Welke onderwerpen ziet u graag aan bod komen? (meerdere antwoorden mogelijk)
☐ Vinden en binden van vrijwilligers
☐ Communicatievaardigheden
☐ Financiële en administratieve vaardigheden
☐ Vergadervaardigheden
☐ Anders, namelijk:

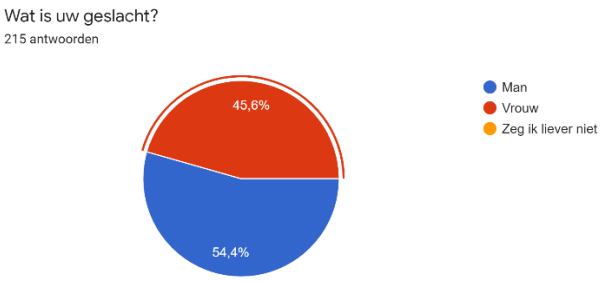
*Een **vertrouwenspersoon** is iemand waarbij een verenigingslid terecht kan om te praten wanneer deze geconfronteerd wordt met vormen van ongewenst gedrag zoals pesten, intimidatie, discriminatie of agressie. Daarnaast kunnen integriteitskwesties besproken worden.*

Vraag 13a: Wist u dat er vanuit de gemeente Beek een vertrouwenspersoon beschikbaar is?
☐ Ja
☐ Nee
Vraag 13b: Heeft uw vereniging een eigen vertrouwens(contact)persoon?
☐ Ja, vanuit onze vereniging
☐ Ja, vanuit de sportbond
☐ Nee
Vraag 13c: Indien uw vereniging een eigen vertrouwens(conctact)persoon, mogen wij dan de contactgegevens ontvangen?
☐ Ja, namelijk: ….
☐ Nee

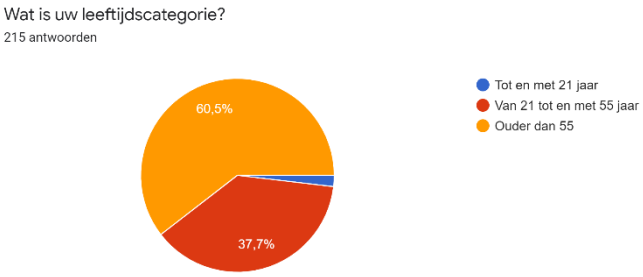
Hartelijk dank voor het invullen van deze enquête!

Bijlage 5. Vragenlijst individuele vrijwilligers

Geslacht

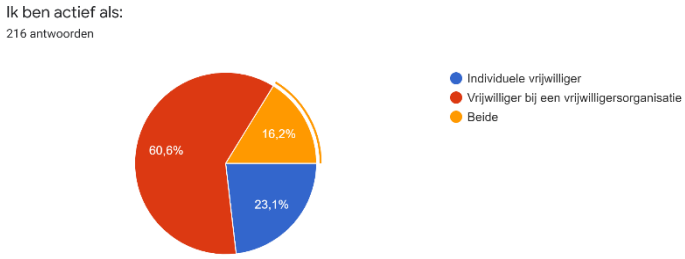
Leeftijdscategorie

Een **individueel vrijwilliger** is een vrijwilliger die niet aangesloten is bij een vrijwilligersorganisatie en individueel vrijwilligerswerk verricht. Voorbeelden hiervan zijn het fungeren als overblijfouder op school, een 'buddy' zijn voor eenzamen etc.

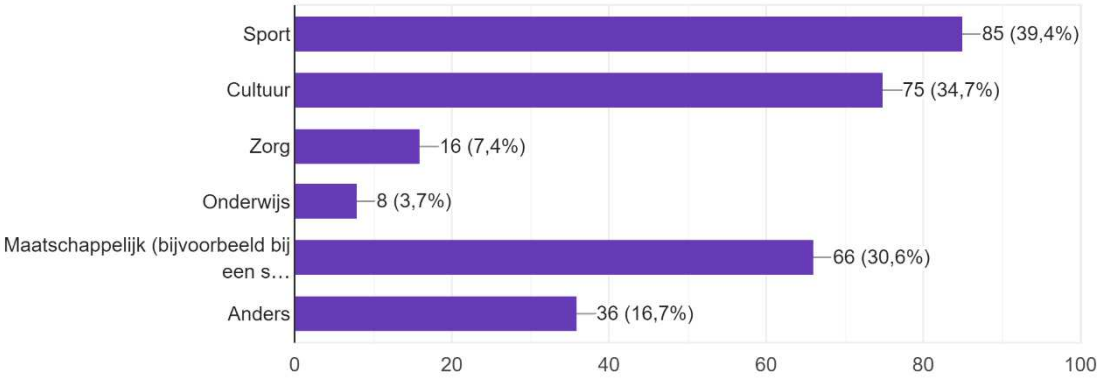
Een **vrijwilliger actief bij een vrijwilligersorganisatie** voert het vrijwilligerswerk uit bij de organisatie. Voorbeelden hiervan zijn een sportvereniging, een zorgcentrum, etc.

Ik ben actief als:

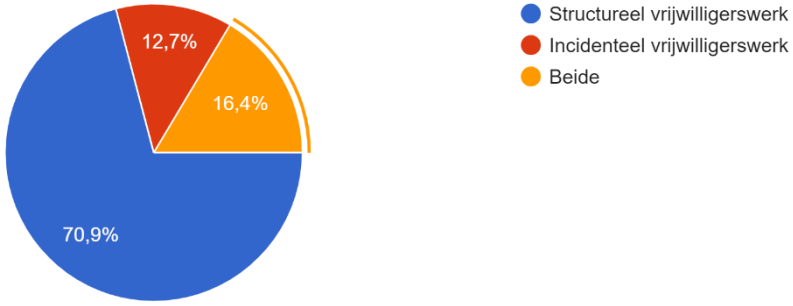
In welke sector bent u als vrijwilliger actief? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

216 antwoorden

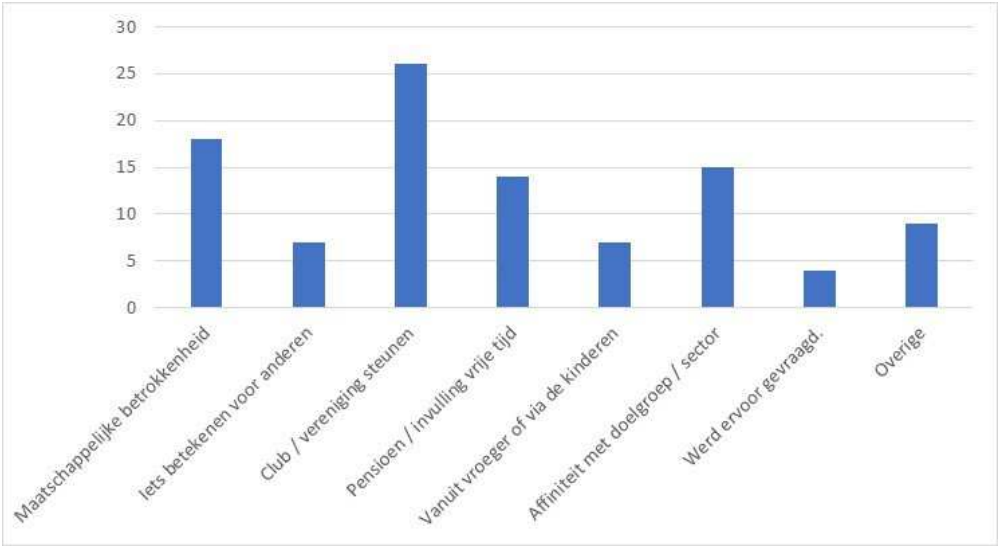

Ik vervul:

213 antwoorden

1. Wat was voor u de aanleiding voor u om vrijwilligerswerk te gaan doen?

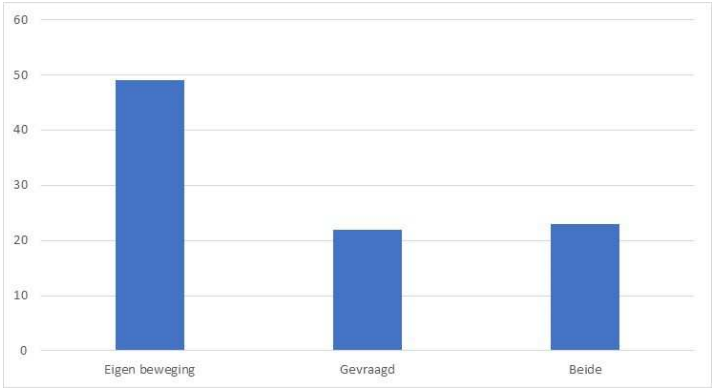

Het grootste deel (meer dan 25%) van de vrijwilligers doet vrijwilligerswerk om hun vereniging te steunen. Iets minder dan 20% van de respondenten doet vrijwilligerswerk vanwege de

maatschappelijke betrokkenheid.

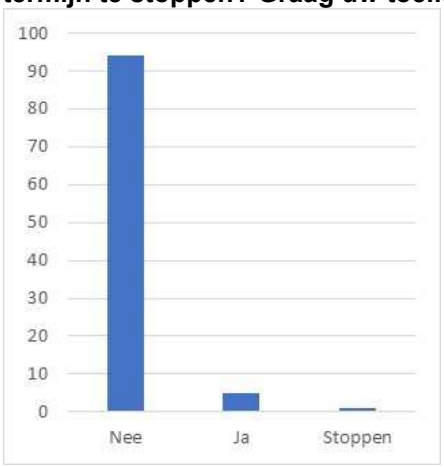
Vanwege de affiniteit met de doelgroep kiezen 15% van de vrijwilligers voor een bepaald type vrijwilligerswerk, maar ook omdat ze een zinvolle invulling willen voor hun pensioen of vrije tijd (iets minder dan 15% van de respondenten).Affiniteit met de doelgroep is wel vaak belangrijk om te kiezen voor een bepaald type vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld jeugd of ouderen.

2. **Bent u hiervoor gevraagd of bent u uit eigen beweging vrijwilligerswerk gaan doen?**

Bijna de helft van de respondenten geeft aan uit eigen initiatief vrijwilligerswerk te zijn gaan doen. Dit om een zinvolle en/of sociale tijdsinvulling te hebben. Ook blijkt uit de antwoorden dat een deel van de respondenten al sinds hun jeugd aangesloten zijn bij de vereniging waar ze vrijwilligerswerk doen. Binding met de vereniging is voor hen belangrijk.

3. **Bent u van plan uw huidige vrijwilligerswerk voort te zetten? Of denkt u eraan op (korte) termijn te stoppen? Graag uw toelichting.**

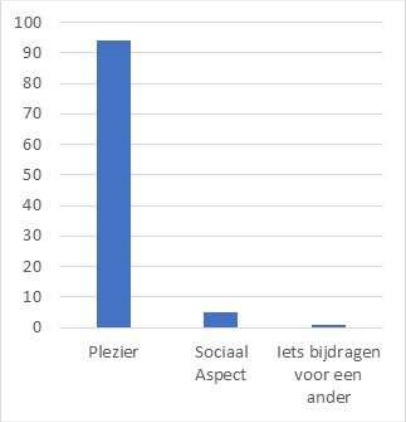

Bijna alle vrijwilligers geven aan dat ze door willen gaan. Als reden wordt gegeven dat ze het voor de vereniging doen en voor de sociale component van het vrijwilligerswerk. Wel wordt aangegeven dat de gezondheid van de vrijwilligers belangrijk is om te besluiten of ze wel of niet door gaan met het werk.

4. **Wat zijn voor u de voor- en nadelen van het doen van vrijwilligerswerk? Graag uw toelichting.**

Het sociale aspect wordt als belangrijkste reden benoemd samen met het iets betekenen voor een ander. Maar ook het plezier, de voldoening en ontspanning.
Vooral de tijdsinvestering vinden veel mensen lastig. Daarnaast werden in mindere maten de verplichting (12 personen) en het gebrek aan waardering (5 personen) genoemd.

5. **Bent u van plan een ander type vrijwilligerswerk te gaan doen in de toekomst? Graag uw toelichting.**

Meer dan de helft van de mensen geeft aan dat ze bij de eigen vereniging vrijwilligerswerk willen blijven doen. Een deel hiervan geeft wel aan open te staan voor andere vrijwilligerstaken binnen de vereniging.

6. **Wat heeft u nodig om het vrijwilligerswerk op een goede manier uit te kunnen voeren?**
Het blijkt dat de respondenten het belangrijk vinden dat de vereniging ervoor moet zorgen dat de randvoorwaarden voor het doen van vrijwilligerswerk goed in orde is. Dit is bij de meeste verenigingen goed op orde, maar het blijft wel een aandachtspunt. Wanneer zaken voor de uitvoering goed geregeld zijn maakt dat het vrijwilligerswerk makkelijker en prettiger werken. Een aandachtspunt bij sommige verenigingen is de vergoeding van de materialen en onkosten. Dit wordt niet altijd gedaan.

Wel wordt aangegeven door een deel van de respondenten dat ze behoefte hebben aan bijscholing en cursussen. Er is meerdere malen een trainerscursus genoemd.

Daarnaast is het belangrijk dat de vereniging goed en tijdig communiceert. Op die manier weten vrijwilligers waar ze aan toe zijn. Bij de meeste verenigingen is dit goed geregeld, maar er is wel enkele keren aangegeven dat hier meer behoefte aan is.

Ook een goede accommodatie is belangrijk voor de vrijwilligers. Vooral een plaats voor culturele activiteiten wordt gemist.

7. **A) Wat doet de vereniging / organisatie voor u zodat u het vrijwilligerswerk op een goede manier uit kunt voeren en mist u nog zaken om het goed uit te kunnen voeren?**
Veel respondenten (40) geven aan het belangrijk te vinden dat ze een team zijn binnen de vereniging waar ze vrijwilligerswerk doen.

Daarnaast wordt aangegeven dat een goede accommodatie en/of materialen om het vrijwilligerswerk te doen belangrijk zijn.

Een heel belangrijk onderdeel van het vrijwilligerswerk is de waardering vanuit de vereniging die de vrijwilligers krijgen voor het werk wat ze doen.

Een bijdrage, maar ook ondersteuning vanuit de provincie of gemeente wordt ook regelmatig genoemd. (Voorlichting over de mogelijkheden kan hier misschien al veel duidelijkheid in verschaffen.)

B) Welke rol kan de gemeente hierin hebben?
De gemeente kan zorgen voor meedenken, maar ook het begeleiden en ondersteunen bij vragen of problemen. Ook het samenbrengen van verenigingen kan helpen om hun kracht te vergroten. Verder wordt het gewaardeerd wanneer de gemeente interesse toont in de Beekse verenigingen en in sommige gevallen zou dit nog iets meer mogen gebeuren. Een kans is dus regelmatig(er) bezoeken van de Beekse vrijwilligersorganisaties.

Daarnaast wordt het organiseren van cursussen en bijscholing als waardevol ervaren.

Bij de respondenten is niet altijd duidelijk wat de gemeente voor hun organisatie kan betekenen. Het is een grote kans om hen hier meer over te informeren. Dit zou bijvoorbeeld via de sociale media en een verenigingsnieuwsbrief kunnen gebeuren.

Facilitering van ruimte en huisvesting wordt ook door 30 respondenten genoemd. Er is voor diverse vrijwilligersinstellingen behoefte aan ruimte voor exposeren en mogelijkheden voor optreden. Vanuit het accommodatiebeleid kan hier mogelijk al in worden voorzien.

8. Op welke manier wordt u gewaardeerd voor het vrijwilligerswerk dat u doet? Graag uw toelichting.
Veel respondenten geven aan dat waardering van de vereniging, de leden of de doelgroep (bij zorg) het aller fijnste is, want voor hen doen ze het vrijwilligerswerk. Een presentje is leuk, maar een complimentje is vaak nog veel leuker.

De vrijwilligers vinden het leuk als de gemeente of hun vrijwilligersorganisatie iets organiseert om hen in het zonnetje te zetten, zoals de vrijwilligersavond, een uitje of een presentje.

Bijlage 6. Samenvatting stellingen Commissie Inwonerszaken

Om input te verzamelen voor de nieuwe beleidsnota vrijwilligers is de visie en mening gevraagd van de commissieleden inwonerszaken. Door middel van 10 stellingen is de input van de commissieleden gevraagd en de antwoorden zijn verwerkt in onderstaande samenvatting.

Stelling 1: De vrijwilligersorganisaties dienen zich te melden wanneer ze een vraag of probleem hebben. De gemeente heeft hier geen actieve rol in.

De commissieleden zijn het hier deels mee eens en deels mee oneens. Enerzijds is er weinig vertrouwen in eenrichtingsverkeer, anderzijds moet er wel pas geacteerd worden wanneer er zich een probleem of vraag voor doet. Wanneer commissieleden het er niet mee eens waren, lag dit met name op het gebied van communicatie. In het huidige beleidsstuk wordt hierop ingespeeld door de communicatie van mogelijkheden en ontwikkelingen vanuit gemeente naar vrijwilligers te behouden, terwijl het aanbod van trainingen en cursussen alleen vraag gestuurd plaats zal vinden.

Stelling 2: De Beekse vrijwilligersorganisaties zijn zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van hun vrijwilligers. Bijvoorbeeld door het aanbieden van scholing en/of coaching.

De commissieleden sluiten zich unaniem aan bij deze stelling, maar met een kanttekening dat er voor kleine vrijwilligersorganisaties een samenwerking plaats zal moeten vinden. Enkele verenigingen hebben niet de grootte zelf een cursus te organiseren, terwijl deze cursus wel wenselijk is. De gemeente speelt hierop in door de beschikbare trainingen en scholingen van partnerorganisaties te communiceren naar vrijwilligersorganisaties. Daarnaast stimuleert de gemeente de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden tussen verenigingen.

Stelling 3: Het is belangrijk dat de gemeente Beek haar vrijwilligers jaarlijks waardeert voor bewezen diensten en inzet.

Commissieleden bevestigen het belang van jaarlijkse waardering van vrijwilligers voor bewezen diensten en inzet. Bij voorkeur in samenwerking met lokale ondernemers, en voor zoveel mogelijk vrijwilligers. In dit beleidsstuk wordt hierop ingespeeld door de vrijwilligersavond in overleg met Beekse ondernemers voort te zetten waar mogelijk.

Stelling 4: De samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties moet gestimuleerd worden door de gemeente Beek.

Enerzijds wordt er in reactie op deze stelling aangegeven dat de gemeente deze samenwerking niet alleen moet stimuleren maar ook faciliteren. Anderzijds wordt aangegeven dat de wil om deze samenwerkingsstructuren te vormen van onderaf komen. Echter is er in 2020 het Beeks Lokaal Akkoord getekend door veel betrokken partijen, waarin het creëren van deze samenwerkingsstructuren is opgenomen. Dit draagvlak wordt uitgebreid met de zorginstellingen die hier ook positief tegenover staan. Een van de doelen van het huidige beleidsstuk is dan ook in te zetten op het vormen van samenwerkingsverbanden en dit proces te ondersteunen.

Stelling 5: De gemeente Beek dient zich meer te richten op vrijwilligersorganisaties dan op individuele vrijwilligers.

Over het algemeen sluiten de commissieleden zich aan bij deze stellingen, mits de individuele vrijwilligers gewezen worden op vrijwilligersorganisaties die hun belangen kunnen behartigen.

Stelling 6: Omdat de beschikbaarheid van de jongere doelgroep (tot 21 jaar) beperkt is, kan de gemeente Beek zich hier beter niet actief op richten.

De mening hierover is verdeeld. Aan de ene kant vinden een aantal commissieleden dat er juist ingezet moet worden op het stimuleren van jongeren om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Dit wordt verder onderbouwd met het argument dat jongeren de vrijwilliger van de toekomst zijn, en dus van groot belang. Aan de andere kant zijn er een aantal commissieleden dat zich aansluit bij deze stelling. In de nieuwe beleidsnota wordt hier aandacht aan besteed in de vorm van de maatschappelijke diensttijd. Vrijwilligersorganisaties zullen op de hoogte worden gebracht van deze mogelijkheden. Verder wordt gezocht naar een waarderingsactiviteit om jongeren te stimuleren vrijwilliger te worden.

Stelling 7: De gemeente richt zich in de uitvoering van haar vrijwilligersbeleid teveel op sport- of cultuurverenigingen en te weinig op zorgorganisaties.

Over het algemeen vinden de commissieleden dat de gemeente Beek zich in de uitvoering teveel richt op sport- of cultuurverenigingen. Vrijwilligers actief bij zorgorganisaties dienen ook ondersteund en gefaciliteerd te worden. De gemeente speelt hierop in door in het huidige beleidsstuk een grotere rol weg te leggen voor de zorgorganisaties.

Stelling 8: De Vrijwilligerscentrale Westelijk Mijnstreek heeft een belangrijkere rol dan de gemeente bij de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties.

Enerzijds sluiten commissieleden zich aan bij deze stelling, maar het merendeel vindt dat de gemeente de belangrijkste rol heeft bij de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Belangrijke gemaakte kanttekening is dat er goed overleg moet zijn tussen de gemeente en de Vrijwilligerscentrale, en dat deze samen een breder bereik hebben. In het huidige beleidsstuk komt dit terug in de promotie van het nieuwe platform van de Vrijwilligerscentrale voor ‘flexibele vrijwilligers’ en de verspreiding van informatie over de Vrijwilligerscentrale en haar faciliteiten aan Beekse vrijwilligersorganisaties.

Stelling 9: De Vrijwilligerscentrale Westelijk Mijnstreek mag in de toekomt een actievere bijdrage leveren in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod.

Over het algemeen sluiten de commissieleden zich aan bij deze stelling. Echter wordt wel aangegeven dat de gemeente betrokken moet blijven en in gesprek moet blijven met haar vrijwilligersorganisaties. Concreet is het belangrijk dat er een goede communicatie is tussen de gemeente en de Vrijwilligerscentrale en dat deze elkaar hierin ondersteunen in plaats van alleen acteren.

Stelling 10: Het is beter dat de gemeente Beek zich geheel terugtrekt uit het vrijwilligersbeleid.

De reacties van commissieleden omtrent deze stelling zijn unaniem tegen. Het is van belang dat de gemeente betrokken is bij haar vrijwilligers(organisaties). Als tip wordt meegegeven dat de gemeente Beek wellicht bij omliggende gemeentes de samenwerking kan zoeken bij de ondersteuning van vrijwilligers.